

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Елена Стоянова Събева,

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски”

/e-mail: elena_sabev@yahoo.de/

на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен 'доктор'

в област на висше образование 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика)

Автор: Гергана Маринова Минковска

Тема: ВЪЗПИТАТЕЛНИ АСПЕКТИ НА ГРУПОВИТЕ МУЗИКАЛНО – ДВИГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ ПРИ 6 – 7- ГОДИШНИ ДЕЦА

Научен ръководител: проф. дн Лучия Малинова, СУ „Св. Климент Охридски”

1. Представяне на докторанта

Гергана Минковска е възпитаничка на СУ „Св. Климент Охридски”, ФНПП, където завършва специалност „Начална училищна педагогика“, ОКС „Бакалавър” със специализация „Физическо възпитание“. През 2000г. продължава обучението си в магистърска програма, специалност „Начална училищна педагогика“, специализация „Езиково и литературно обучение“. В контекста на настоящата дисертационна тема е и следдипломната ѝ квалификация „Аеробика, каланетика, стречинг (за инструктори)” и дипломата ѝ от магистърска програма „Спорт в училище и свободното време” в Учителски факултет, Специалност: Физическо възпитание към НСА „Васил Левски”. Отношение към дисертационния труд има и дейността ѝ като хоноруван преподавател по дисциплината „Аеробика, каланетика, мажоретни танци” към Департамента по спорт, СУ „Св. Климент Охридски“ и в последствие - заеманата от нея вече длъжност „асистент” в катедра „Предучилищна и медийна педагогика“ - ФНОИ, преподаваща дисциплините: „Педагогика на физическата култура в предучилищна възраст” и „Дидактика на физическото възпитание и спорта”.

1. Общи сведения за дисертационния труд

Дисертационният труд е с обем 194 страници заедно със 17-те страници приложения, целесъобразно подбрани, които като качествено допълнение, обективизират ценността на дисертационния труд. Структурата е класическа, състояща се от увод, три глави, , изводи, препоръки, приноси, литература и приложения. Така структурирана дисертацията следва логиката на разгръщане на проблема, при спазени общоутвърдени изисквания за структуриране и оформяне на научен труд. Библиографията включва 156 източника, от които 118 на кирилица, 17 - латиница и 21 интернет сайта. Трудът е онагледен с 39 фигури и 6 таблици.

2. Актуалност на тематиката

Темата на дисертацията определено е актуална, след като кореспондира с отворени за решаване социални, респективно и образователни въпроси, породени от характеристики на съвременния информационен век. Тук визирам явлението „хиподинамия” и неудовлетворените потребности на детето от движение, пораждащи здравословни проблеми като наднормено тегло и затлъстявания при децата. Още в увода, Минковска прокарва посланието, че във времето на информационните технологии, груповите музикално-двигателни дейности са ценно възпитателно средство за успешно реализиране на целта на предучилищното образование за опазване на физическото и психическо здраве на децата. Актуални са изследователските намерения на докторанта за обогатяване системата от методи и средства на физическа култура в предучилищна възраст, интегриращи в едно: танц, музика и спорт. В тази посока е разгърнато цялостното теоретико-емпирично изследване, търсещо смисъл и значение на иновационните двигателни активности /мажоретни танци и аеробика/ за възпитаване на социалнозначими ценности у 6-7-годишните деца.

4. Познаване на проблема

Настоящият дисертационен труд е провокиран от 16 годишния опит на Минковска като ръководител на учебни групи с музикално-двигателна насоченост (групи по аеробика и каланетика), както и с дейността на Мажоретния отбор на СУ „Св. Климент Охридски“. Този дългогодишен период на предварителна подготовка е гарант не само за натрупани знания и опит, но и за успешно модифициране и прилагане на технология, адаптирана за 6-7-годишни деца. Познанията на автора прозират в теоретичното обосноваване и разгръщане на концепцията в посока от традиции към иновации. Акцентът в първа глава е поставен върху аксиологичния аспект на музикално-двигателните дейности и по-конкретно върху релацията им с нравственото и естетическо възпитание. Предвид предмета на изследване, Минковска изтъква значението на музикално-двигателните дейности за формиране на редица морално-волеви и естетически качества. Симбиозата между танц, музика и спорт, която е смисъл и съдържание на музикално-двигателните дейности, се интерпретира в етимологичен, исторически и в сравнителен план, опирайки на информация от речници и на редица авторски цитирания. Съобразено с възрастовите особености на 6-7-годишните деца и детерминирано на основни нормативни документи, теоретичното изследване презентира познанията на автора относно съдържанието на образователно направление „Физическа култура“ за четвърта подготвителна група на детската градина. Разгърнато и компетентно са представени образователните ядра на ОН „Физическа култура“, средствата на физическо възпитание – физическото упражнение като основно и допълнителни такива. Приоритетно място се отделя на музикално-двигателните дейности: утринна гимнастика, придвижване с музикален съпровод, музикално подвижни игри и танци, където всяка една от формите е детайлно описана като съдържание и начин на провеждане. В контекста на целта на изследването, Минковска обособява в теоретичната глава и параграф „Иновационни двигателни активности с музикален съпровод – средство за физическо възпитание в детската градина при 6 – 7- годишните деца“, визирайки мажоретните танци и аеробиката. И тук авторката умело съчетава историческия със съвременния ракурс при интерпретацията на иновационните форми - мажоретни танци и аеробика, въздействащи със специфичаната за тях емоционалност, жизненост и позитивизъм.

5. Методика на изследването

Във втора глава, освен дизайна на изследване, Минковска посочва и предусловията, подготвящи и мотивиращи създаването на модифициран модел „Танцувай и играй“, адаптиран за условията на детската градина. Натрупаните знания и опит в организацията и провеждането на групови музикални дейности със студенти, /визирам мажоретния отбор на СУ „Св. Климент Охридски“ и групите по аеробика и каланетика/, помагат на докторант Минковска ясно и конкретно да очертае параметрите на изследването: хипотеза, цел, обект, предмет, задачи, методика на изследването. Приложена е система от методи, взаимосвързани помежду си, така че всеки един от методите допълва информацията за изследването. Впечатляващ е броят на наблюдаваните педагогически ситуации по физическа култура /114/, както и броят на хоспитираните уроци по физическо възпитание и спорт /225/, което е доказателство за познаване спецификата на обучение по физическо възпитание в предучилищна и начална училищна възраст, осигурявайки приемственост между тях. Етапите на изследването са детайлно описани като по този начин изграждат ясна картина за хода и последователността на изследването. Впечатлява мащабността на изследването, включващо извадка от 63 деца – 6-7-годишни; 19 учители; 31 студенти първи курс от специалност „Физическа култура и спорт“ и 16 студенти от специалност ПУПЧЕ, участващи в апробирането на модела, или общо 129 изследвани лица. Изследването в процесуален план, е затворен цикъл, обхващайки лица, имащи отношение към проблема – децата, с които се опробира модела, студентите, които са в процес на обучение и учителите, които са вече практикуващи.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд на Гергана Минковска е успешен опит за разчупване на традиционната технологична рамка на педагогическата ситуации по физическа култура в предучилищна възраст. Иновационните музикално-двигателни дейности, интегриращи елементи на спорт, фолклор и изкуство, поднесени чрез игра и приказни сюжети, привличат интереса на 6-7-годишните деца. Следователно, разработеният и апробиран модел „Танцувай и играй“ е не само достъпен /съобразен с възрастовите особености на децата и играта като приоритет-

на дейност през този възрастов период/, но е и ценно възпитателно средство, холистично и емоционално въздействащо върху всички сфери на развитие на детската личност. Това е още една алтернатива за съхраняване на детското здраве. Що се отнася до емпиричното изследване, прави впечатление поэтапното описание на модела, стъпка по стъпка, включващо и подготвителен етап със съответните изисквания, което не само предава цялостност на изследването, но и улеснява внедряването му в педагогическата практика. Намирам за целесъобразно прилагането на метода „рандомизация“, чрез техниката „подбор по двойки“, като по този начин се постига уеднаквяване на групите преди формиращия етап на експеримента, осигуряващ равен старт за контролната и експериментална група. Анализът на резултатите е изложен в сравнителен план между експериментална и контролна група, следвайки системата от показатели. Докторантът разширява изследването посредством анкетно проучване мнението на действащи педагози и на студенти от специалност „Физическо възпитание и спорт“. Докато анкетата с педагогическите специалисти е насочена към изследване отношението им към груповите музикални активности като част от образователния процес, то анкетата със студентите акцентира върху усвоени познания и компетентности по време на обучението им във ВУЗ. Обобщено се констатира наличие на позитивно отношение към музикалните двигателни дейности, основано на ползите за децата в социален, емоционален, интелектуален и здравословен аспект. Изводите са формулирани в тезисна форма и са по посока на поставените цели и задачи, потвърждавайки хипотезата.

7. Автореферат и приносни моменти

Съгласна съм с изведените приносните моменти, тъй като те съответстват на постиженията на дисертационния труд. Авторефератът също отразява вярно и точно съдържанието на дисертацията.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

*Считам, че дисертационният труд би спечелил в случай, че резултатите от изследването се подложат и на статистическа обработка.

*Предвид утвърдените форми на педагогическо взаимодействие в детската градина, предлагам на докторант Минковска да отдиференцира и изследва различията между музикално-двигателни дейности във функцията им на методи в педагогическата ситуация по физическа култура и същите като допълнителна форма на педагогическо взаимодействие.

Въпрос към докторанта:

На база направените от Вас наблюдения върху образователния процес и в детска градина и в училище, в коя среда музикално-двигателните дейности биха се реализирали по-успешно и защо?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Предвид изведените постижения и резултати от дисертационното изследване, предлагам на членовете на многуважаемото научно жури на СУ „Св. Климент Охридски“ да присъдят образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика) на Гергана Маринова Минковска.

06.02.2021 г.

Изготвил становището:

(Доц. д-р Елена Събева)